

SIVILOMBUDET

OSLO UNIVERSITETSSYKEHUS HF
V/klinikkleder Petter Andreas Ringen
Klinikk psykisk helse og avhengighet
Postboks 4956 Nydalen
0424 OSLO

Vår referanse
2022/2991

Deres referanse

Vår saksbehandler
Tonje Østvold Byhre

Dato
05.10.2023

Svar på oppfølgingsbrev fra Regional sikkerhetsseksjon, Oslo universitetssykehus

Vi viser til brev datert 31. august 2023 fra Regional sikkerhetsseksjon, Oslo universitetssykehus som svar på vårt brev av 10. mai 2023. I dette brevet ba vi om en nærmere orientering om vedlikeholdsplanen for sikkerhetsseksjonens bygg og om en mer utdypende beskrivelse av arbeidet for å forebygge langvarig tvangsbruk og/eller skjerming.

1. Forebyggingsarbeidet for å unngå langvarig og omfattende bruk av tvang, og eventuelle kompensierende tiltak for å styrke pasientenes autonomi

Vi viser til vårt brev av 10. mai der vi påpeker at sykehuset i sin første orientering om oppfølging av Sivilombudets anbefalinger ikke redegjør konkret for hvordan sykehuset vil sikre at langvarig tvangsbruk og/eller skjerming som beskrevet i Sivilombudets besøksrapport, forebygges. Vi ba derfor om en mer utdypende beskrivelse av forebyggingsarbeidet, og av eventuelle kompensierende tiltak for å styrke pasientenes autonomi. Sivilombudet understreker at våre anbefalinger på dette området ble gitt på bakgrunn av alvorlige funn beskrevet i besøksrapporten.

Regional sikkerhetsseksjon beskriver en rekke faktorer og perspektiver som er viktige for å forebygge bruk av tvang. Flere av disse ble også omtalt i ombudets rapport. Videre peker sykehuset på faktorer som sikkerhetshensyn og de dårlige fysiske lokalene, samt mulighet for tilpasninger og endret bruk av lokaler for å øke tilgjengelighet og senke terskelen for deltakelse.

Det beskrives videre at sykehuset både bruker egne midler og søker stiftelsesmidler for å bedre tilbudene til de innlagte, herunder oppgradere aktivitetsbiblioteket og lyse ut en stilling som miljøterapeut med aktivitetsfokus. Dette er positivt og Sivilombudet er enig i at disse tiltakene i kombinasjon med bedre fysiske forhold/uteområder kan bidra til å styrke pasientenes autonomi, opplevelse av håp og mestring i hverdagen. I tråd med det sykehuset beskriver vil dette kunne bidra positivt i retning av mindre bruk av tvang og/eller forebygge bruk av tvang.

Samlet opplever vi likevel fortsatt sykehusets svar som lite utfyllende. I besøksrapportens sammendrag peker vi blant annet på mangler i dokumentasjon av løpende vurderinger av

om beltebruken fortsatte å være uomgjengelig nødvendig, og at dette var spesielt problematisk fordi bruk av transportbelter i noen tilfeller kunne være sammenhengende i mange timer, dager og uker. Besøksrapporten beskriver også utfordringer som gjelder bruk av langvarig skjerming. Sykehusets beskrivelser av tiltak i brev av 14. april og 31. august 2023 omhandler i stor grad forhold hos pasienten. Utover dette er det vanskelig å identifisere tiltak som er iverksatt som et ledd i å følge opp besøksrapportens funn og anbefalinger på disse områdene. Sivilombudet understreker at forebygging av langvarig og omfattende bruk av tvang overfor enkeltpasienter er avhengig av systematisk arbeid på flere plan og at arbeidet bør omfatte både miljøpersonale, behandlere og ledelse.

Vi ønsker en mer utfyllende beskrivelse av hva Regional sikkerhetsseksjon konkret har gjort for å styrke forebyggingen av langvarig og omfattende bruk av tvang.

2. Vedlikeholdsplan for de fysiske forholdene

Et av hovedfunnene i Sivilombudets besøksrapport var at de fysiske forholdene var uverdige. På lengre sikt legges det til grunn at nytt bygg, som ifølge hjemmesiden til Oslo universitetssykehus vil ferdigstilles i slutten av 2026, skal bidra til å sikre pasientenes rett til verdige forhold. I mellomtiden vil det imidlertid være et stort behov for å sikre pasientene akseptable forhold der de er.

Sykehuset beskriver i sitt brev utarbeidelsen av en vedlikeholdsplan for Dikemark. Vi merker oss at Regional sikkerhetsseksjon har hatt flere møter med Oslo sykehusservice v/Eiendom (OSS), og at Sivilombudets besøksrapport er lagt til grunn i dette arbeidet. Det er positivt at OSS har bevilget 3 876 000kr. inkl. mva., jf. fysisk befaring og prioriteringsliste, og at arbeidet vil bli ferdigstilt om ca. seks måneder.

Det er utarbeidet en prioriteringsliste for arbeidet. Tiltakene på listen synes å hensynta de innlagtes opplevelse av autonomi og sikkerheten for både innlagte og ansatte. Konkrete tiltak for å bedre lydforhold, pasientarealer, trappehus og uteområder, samt tilrettelegging for økt bruk av fellesområder og uteområder, vil kunne gi en styrket opplevelse av verdighet i hverdagen.

Vi ønsker å få tilsendt en oppdatering når vedlikeholdsarbeidet på Regional sikkerhetsseksjon på Dikemark er ferdigstilt, jf. prioriteringslisten i sykehusets brev datert 31. august 2023.

Vi ber om sykehusets tilbakemelding vedrørende forebygging av langvarig og omfattende bruk av tvang (punkt 1) innen 1. desember 2023, og oppdatering om vedlikeholdsarbeidet (punkt 2) innen 30. april 2024.

For sivilombudet

Helga Fastrup Ervik
avdelingssjef

Tonje Østvold Byhre
seniorrådgiver

Dette brevet er godkjent etter gjeldende interne rutiner, og har derfor ikke håndskrevet underskrift.

Kopi til:

HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENTET

Postboks 8011 Dep

0030 OSLO

HELSEDIREKTORATET

Postboks 220 Skøyen

0213 OSLO

HELSE SØR-ØST RHF

Postboks 404

2303 HAMAR

Leder Kontrollkommissjonen RSA Dikemark

Seksjonsleder RSA Dikemark, OUS